

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves előfizetés	400 K
6 hónapos előfizetés	240 K
3 hónapos előfizetés	120 K
1 hónapra előfizetés	40 K

Egyes országokból 2 héttel később

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARI JENŐ

TEKINTSENYŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATAL

Országos (Zápolya) útsz. 1. Telefonos: 3

MEGJELENIK MINDEN NAP, KÉTFŐ ÉS
HÉT NAPON UTÁNI NAPOK KIVÉTELESELÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 34. szám.

Csütörtök, febr. 17.

Japán fegyverkezése nagyon nyugtalanítja Amerikát.

Bécs, febr. 15.

A berlini Local Anzeiger jelentése szerint Washingtonban nagy nyugtalanságot keltett az a körülmény, hogy a japán kormány vonakodik gátat vetni a tengeri fegyverkezésnek. Borak szenátor kijelentette, biztosra veszi, hogy háboru lesz a vége annak, hogy a nagyhatalmak a tengeri hatalom kérdésében nem kötöttek egyezményt.

A londoni konferencia német delegáltjai.

Berlin, febr. 15.

A londoni konferenciára utazó német delegáció huszonegy tagból áll. A német kiküldöttek február 26-án indulnak utnak Londonba.

A csehek már sokalják a franciákat.

Prága, febr. 15.

A cseh hadseregben általános a panasza, hogy a hadsereg valamennyi vezető helyén kizárólag franciák vannak alkalmazva. Ezen a nemzeti sérelmen akarnak most segíteni azzal, hogy a cseh vezérkar főnöke, Mitterhausen francia tábornok mellé cseh vezérkari főnöké Csecek tábornokot neveztek ki.

A békeszerződés gyakorlati értéke.

London, febr. 15.

A békeszerződés szerint Angliának juttatott német hajóhadból az angolok százötvenet eladtak.

Döntő tanácskozások Nyugat-Magyarország kérdésében.

A Torontól tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 15.

Grätz Gusztáv külügyminiszter és gróf Csáky volt külügyminiszter ma Bécsbe érkeztek. A magyar delegátusok legközelebb megkezdik a tárgyalást az osztrák kormánnyal a Nyugatmagyarországgal összefüggő összes kérdésekről. Ezek a tanácskozások döntő jellegűek lesznek Nyugatmagyarország hovátartozandósága ügyében.

Nagy viták az alkotmány körül.

— A „Torontól” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 15.

A parlament tegnapi ülésén tovább folytatták az alkotmánytervezet vitáját. Az ülés, amely reggel 9 órától esti fél 9 óráig tartott, mindvégig az alkotmánytervezet fölötti élénk viták és eszmecsere jegyében folyt le.

Az ülést Tomjencity dr. nyitotta meg, aki bejelentette, hogy Vesznity dr. lemondott az alkotmányelőkészítő-bizottságban vállalt elnöki tisztéről.

Az alkotmánytervezet tegnapi vitájának első szónoka Dubility dr. (szlovén klerik.) volt, aki a múlt ülésen elhangzott kijelentésekre reflektálva kijelentette, hogy a klerikális-párt még a volt osztrák-magyar regime alatt is megmutatta, hogy sohasem állt a Vatikán és Róma befolyása alatt. Így tehát őket, a pártot nem érheti most sem a reakcionáriszmus vádjá. Ők nincsenek az állam egysége ellen, csak az állam egységének keretein belül akarják érvényre juttatni felfogásukat.

Angyelyity, demokrata képviselő szemrehányással illeti azokat, akik a megszállt állam egység mostani politikájában még mindig szlovénekről, szerbekről, horvátokról beszélnek, mint fajokról. Jugoszláviában nincsenek fajok, itt mindenki egyenlő-jogu testvér, szabad polgára az államnak. Azt ajánlja, hogy nevezze a S. H. S. királyságot gyűjtőnéven Szlovéniának, hogy a többi szláv államok, Csehszlovákia, Bulgária, Lengyelország, Oroszország ne lássanak nemzetiség szerint széttagolt országot a S. H. S. királyságban, hanem egyöntetű, egységes szlovén-szláv államot. Rossz néven veszi Simrák képviselőnek a feletti aggodalmát, hogy a gör. kat. szerb lelkészek terítő propaganda utra mentek Csehszlovákiába. Menjenek a horvát és szlovén róm. kat. lelkészek is terítő utra a szláv államokba és ezt tőlük senki, főleg a vallásilag türelmes szerbiában nem fogja rossz néven venni.

Angyelyity az állami belső berendezkedést centralisztikusnak kívánja. Követeli, hogy a katonai hibákért elítelt tiszteket bocsássák szabadon, mert a hősiesség közben elkövetett hibákat meg kell bocsátani. A szerbek hegemoniájáról beszélve, megnyugtató a horvátokat és szlovéneket, hogy a szerbek sohasem fog-

nak visszaélni fölényükkel a többi fajtestvéreikkel szemben.

Az alkotmánytervezetnek csak a politikai részét tartja jónak. A gazdasági reformokat és azok föltétlen biztosítékait kell favorizálni az alkotmánytervezetben. Azonkívül a sürgősen törvényerőre emelendő progresszív adórendszerrel kell gátját vetni a nagy vagyonok összeharcsolásának. Ellenzi a két kamarás rendszert. A fontos politikai pozíciókat betöltő államférfiaknak nem kell a felsőház exkluzív és tapétaajtós termében tárgyalni, ott a helyük a képviselőházban, ahol szintén kifejtethetik képességeiket. A sajtószabadság sem elég világosan körvonalazott és védett az alkotmánytervezetben. Egyelőre úgy néz ki a sajtó és annak szabadsága, mint a kalitkába zárt madár. Helyteleníti továbbá, hogy az alkotmánynak a magánlak jogáról szóló rendelkezéseiben megengedi a magánlakásokba való éjjeli behatolást. A csendőrség, ha valaminek a nyomára jött, kerítse be éjjel az illető lakást, házat és csak reggel fogja elő a gyanusakat. Természetesen egészen más elbírálás alá esik a tettenérés. Az 1888-iki szerb alkotmánynak erre vonatkozó cikkelye is tiltja a magánlakás éjjeli megsértését. Végül kijelenti, hogy a kormány nem éppen szerencsés kézzel alkotja meg az új alkotmánytörvényt.

Ezután Petrovity Nasztav (Protics-csoport radik.) beszél, aki azt mondja, hogy tulajdonképpen kár vitázni az alkotmánytörvényen, hisz a S. H. S. királyságnak máris van új alkotmánya. És pedig: az eddig már meglévő szerb alkotmány, a zagrebi nemzeti tanács felirata, a trónörökös régensnek erre adott legfelsőbb válasza, a képviselőházat megnyitó trónbeszéd és a parlamentnek erre vonatkozó válasza mind, együttvéve már maga alapját képezi az alkotmánynak, mert ezekben precízen körvonalozva van minden. Ezeknek az összessége alapján ismerték el a nyugati nagyhatalmak is a S. H. S. királyságot. Ő a decentralizáció alapján áll. Erre vonatkozólag hivatkozik Amerika példájára, ahol az egyes országok külön kormányozzák önmagukat és mégis most a háboruban minden téren a legnagyobb egységet mutatták meg, pedig tulajdonképpen nem is önmagukért harcoltak. Az alkotmánytörvényt

reakcionáriusnak minősíti. Így megalkotva nem más, mint az 1869-iki alkotmány második kiadása.

Utána Demetrovity Juraj (dem.) szólt fel, aki főképpen a kommunista-párt magatartásával és elveivel polemizál. Figyelmezteti a kommunistákat, hogy magatartásuk és elveik nemcsak a mai időkben, de más körülmények között sem volnának helyesek. Igaz, hogy az abszolutizmus, feudális és reakciós államok elpusztultak a háboru alatt és a demokrata országok győztesen kerültek ki, de azért a bolsevista módszer épp oly reakciónak bizonyult, mint a régi monarchikus zsarnokságok. Ő az egykamarás rendszer híve.

Majd Kristan Edvin (szoc.-dem.) beszélt, aki azt mondta, hogy ha nekik volna többségük a Házban, bizonyára ők másképpen fogalmaznák meg az új alkotmánytörvény paragrafusait. A kormányt figyelmezteti, hogy ventillátort kelene tenni már a politikai kedélyek szélepére, mert nagyon puskaforos a levegő. A felgyülemlett ellentétek gőzét gyökeres szociális reformok által véli bevezethetni. De megint a kommunistákat is, akiknek jelszava: mindent vagy semmit. Ez nem helyes. Tulajdonképpen miért választotta őket a nép? Ők csak a parlamentben ülnek és mindent lezávnak. Ez nem becsületes munka, sem férfias eljárás.

Kristan partja nevében egy demokratikus köztársaság életelképességét kívánja, olyan köztársaságot, amelyben a nép válaszolja, de bukattatja is, ha kell, az elnökeket.

Beszélek aztán még Sumenkovity (dem.) és Jovanovity (kom.) képviselők Jovanovity kijelentette, hogy addig itt sem lesz rend, amíg a szovjeteket meg nem alakítják.

Az ülést ma délután 3 órakor folytatják.

Kivégzés helyett számüzetés.

A Torontól tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 15.

A népbiztosok ügyében a közel napokban változás fog beállni. Hir szerint a kegyelmi tanács az összes ítéletek kegyelmi uton való megváltoztatását indítványozta a kormányzónak. Ugy a négy halálos, mint a hat életfogytiglan szóló ítéletet olyképp tartja megváltoztatandónak a kegyelmi tanács, hogy az összes elítéltek számüzesenek az országból.

Májusban cserélik be a magyar pénzt.

A Torontál tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 15.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter az újságok tudósítói előtt következőleg nyilatkozott a küszöbönálló pénzkicserélésről:

— A bankjegyek kicserélését május elején föltétlenül megkezdem. Az első hónapban beváltásra, illetve kicserélésre kerülő bankjegyeknél csupán ötszázalék levonást fogok eszközölni. A közönség legnagyobb részének tehát a saját érdekében az első hónapban kell a kicserélést lebonyolítani. A második hónapban ugyanis már tizenöt százalék, a harmadik hónapban pedig huszonöt százalék levonást szándékozom megállapítani. Azontul nem lesz kicserélés. Aki a megállapított határidőket elmulasztja, annak pénze teljesen értéktelenné válik, mert seholl sem lesz beváltható. Az új pénznem nem fedezetlen államjegy lesz, hanem részben fundált pénzjegy. Ezzel megvalósítom az átmenetet az államjegy és a bankjegy között. Az államjegyből ekként bankjegy lesz, amelynek jó volta felette áll az államjegyeknek nemcsak itthon, hanem külföldön is.

A pénzügyminiszter azt is közölte még a lapok tudósítóival, hogy az új bankjegyek kibocsátásával Magyarország a koronávalutáról áttér a frank-valutára. Majd így folytatta:

— Husvét után elmegyek Párisba, hogy a jóvátételi-bizottságtól a pénzügyi kötelezettségek könnyítését kieszközöljem. Bizom benne, hogy ez sikerülni is fog, mert eddig két állammal sikerült már megállapodnom és ekként most már precedensekre hivatkozhatom.

A magyar közgazdasági körök nagy érdeklődéssel várják a nemzetgyűlés új ülészakájának megnyitását, mert akkor terjeszti elő Hegedüs pénzügyminiszter nagy horderejű pénzügyi törvényjavaslatait.

Megérkezett Budapestre a román követség.

A Torontál tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 15.

Pénteken héttagú román gazdasági bizottság érkezik ide Lepedatu gazdasági szakértő vezetésével. A bizottság azért jön Budapestre, hogy a békeszerződés kapcsán felmerült vitás gazdasági kérdéseket elintézzék Magyarországgal. Összes tagjai a Magyarország elszakított részeiből való románok.

A budapesti román követség teljes méretű működése holnap megindul. A magyar román határzárna vonatkozólag különféle, egymásnak ellentmondó hírek vannak forgalomban. Az igazság az, hogy csak a Nagyvárad felé vezető irányban zárták el ideiglenesen a határátlepi állomást, azért, mert különféle visszaéléseknek jöttek ott nyomára. A tilalom egyáltalában nem irányul Magyarország ellen.

Hóditó hadjáratra készül az orosz hadsereg.

— A „Torontál” tudósítójának távirata —

Budapest, febr. 15.

Lembergől érkezett jelentések szerint az orosz szovjetkormány, hogy a Nagyoroszországban uralkodó éhséget enyhítse, másrészt, hogy az Ukrániában még mindig győzelmesen előrehaladó lázadó parasztokat leverje, a vöröshadseregnek majdnem minden, Nagyoroszországban székelő helyőrségét Ukrániába helyezte. A vörös csapatok állandóan özönlének Ukrajna felé. A kínaiakból álló 82-ik vörös hadosztály már Ukrajna belsejében van. Beavatott helyről közlik, hogy a vörös hadseregnek Ukrajna felé való hatalmas előnyomulása csak átmeneti állomása a tervezett bolsevik hóditó hadjáratnak.

A fehértemplomi gyilkosság.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Temesvár, febr. 14.

Boborony András, a bestiális módon meggyilkolt fehértemplomi milliomas gyilkosait eddig még nem találta meg a rendőrség. Többeket gyanúsítottak ugyan, de azokat bizonyítékok hiányában el kellett bocsátani. Így első sorban két Fehértemplomban élő oroszban vélték a gyilkosokat felfedezni, de ezek alibit igazoltak. Boborony egy régi alkalmazottját az ottani rendőrség szintén vallatásra fogta, de eredménytelenül. Legutóbb a határmenti molnárok ellen merült fel a gyanu, úgy hogy letartóztatták őket. A molnárok egy részét már szabadon bocsátották, a többieket még vallatják.

Megállapítást nyert, hogy a gyilkosok legfeljebb ketten lehettek, kik közül az egyiknek volt zsebkése, mellyel hetvenegy keszurást ejtett Boborony testén. Feltételezik, hogy a gyilkosok intelligensebb emberek voltak és teljesen kezdők a gyilkosság és véres mesterségében, különben nem használták volna a zsebkést, hanem valamely súlyosabb fegyvert.

Gröftner Dénes dr. verseci rendőrfőkapitány ma Gyogyevics Koszta verseci kereskedővel, Boborony unokaöccsével átjött Temesvárra és a rendőrségtől a nyomozás megindítását kérte, miután erős a gyanu, hogy a gyilkosok román területre menekültek. Boborony dúsgazdag ember volt. Vagyontát negyven millióra becsülik, negyvenhét háza van Fehértemplomban.

Nyolcvanötezer nemesopál — százmillió korona.

— A Torontál tudósítójának jelentése —

Budapest, febr. 15.

Megírtuk már tegnap, hogy Hegedüs Lóránt a véletlen folytán talált a magyar kincstár épületében. Most jelenti budapesti tudósítónk, hogy 85 ezer darab opált találtak, amelyeket 100 millió koronáért már meg is vett egy híres londoni drágaköveskereskedő. A talált opálok között van a világ legszebb és legnagyobb nemesopálja, amelyet a magyar Nemzeti Múzeumnak engedett át az állam.

Együtt dolgoznak a magyar partok.

A Torontál tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 15.

A miniszterelnökségen tegnap este tartották meg a létrejött pártszövetség alapján az első pártszövetségi gyűlést. Az értekezleten Teleki miniszterelnök elnökölt. Elsősorban a Ház elnöki állására Bottlik Józsefet és Kenéz Bélát, háznagynak Lukovich Aladárt jelölték.

A kiscsapatintéző-bizottsága megállapította, hogy a pártnak százöt tagja van. A párt ennek megfelelően igényt tart a Ház bizottsági tagságainak és a jegyzői állásoknak felé. Ezután a nemzetgyűlés munkaprogramjáról tárgyaltak. Hegedüs Lóránt pénzügyi törvényjavaslatai után sürgősen megoldandónak tartják a házszabályreformot a választójog és a közigazgatás reformját, valamint a szociális és a pénzügyi kérdések elintézését és végül a gabonának a szabad forgalomba való átengedését. Szó volt a kormány rekonstrukciójáról is.

A keresztény nemzeti pártban napok óta várják Apponyi és Andrássy belépését. A belépést jelentő levelek azonban mind-egyedül nem érkeztek be.

A Ház csütörtökön ülést tart. A kormányprogramról szóló vitát a képviselők tekintélyes része folytatni óhajtja, mert erre felfogásuk szerint a mai körülmények között okvetlenül szükség van. A nemzetgyűlés tulajdonképpen munkája a jövő hét elején kezdődik, amikor a kormány egész sereg törvényjavaslatot terjeszt elő.

Husz ember megégett a robogó vonaton.

Romániai csendélet

A Torontál tudósítójának távirata.

Temesvár, febr. 15.

Brassó és Bodfalu között a bukaresti személyvonaton nagy szerencsétlenség történt. Egy harmadosztályú kocsiiban egy katona három liter benzint szállított egy korszóban. A kocsi, mint rendesen, tulzsufolt volt és erősen be volt fűtve. A sok ember között a benzines korszó valahogyan felborult és tartalma a fűtőkészülékre ömlött, melytől azonnal tüzet fogott és felrobbant. A kocsi azonnal lángborult és mire

a vonatot sikerült megállítani, ak korára husz ember már meghalt és hatvan megsebesült. A hatvan sebesült között negyvennek az állapota nagyon súlyos és kérdés, hogy sikerül e azokat életben tartani. A vonat, amelynek hajnali félhárom órakor kellett volna Kolozsvárra érkeznie, csak tizenegy óras késéssel érkezett be oda. A sebesültek egy részét, akiket a vonaton véletlenül utazott néhány orvos részeseített első segélyben, bevitték a kolozsvári kórházba.

Bajok a német lefegyverzes körül.

München, febr. 15.

A bajor lefegyverzési ügyekben kiküldött birodalmi biztos Berlinbe utazik egyes fontos kérdésekben utólagos információk megszerzése végett.

Hogy fizették a hivatalnokokat száz év előtt.

A napokban került a kezünkbe egy száz év előtti akta, amely a hivatalnokok illetményeit szabályozta. A rendelet címe: „Allerhöchster Hofreskript vom 22. August 1825. Zahl 32687—3528. Bestimmungen der Diäten für sämtliche Dienstkatégorien in dem Königreiche Ungarn, und das dazugehörigen Provinzen“. A hétszemélyes tábla elnökétől az utolsó vármegyei hajduig minden állami, városi és vármegyei tisztviselő és alkalmazott illetményei pontosan meg vannak benne állapítva.

Egynéhány érdekes adat közlünk ebből a régi írásból, amely a régi tisztviselőknél sokkal nyugodtabb, gondtalanabb életet biztosított, mint a mai ezerféle pótlék. Száz évvel ezelőtt a:

hétszemélyes tábla elnöke, a horvát bán, a királyi tárnokmester, a királyi főudvarmester, a főasztalnokmester, főajtónálló, főkamrás, főlovászmester és a nemesi testőrgárda kapitánya mind a 3. rangosztályba tartozott napi 15 forint 12 krajcár járandósággal.

A koronaőrök a 4. rangosztályba voltak sorozva napi 12 forint 48 krajcár illetményrel.

A királyi helytartóság tanácsosai napi 8 forintot, a gyakornokok ugyanott pedig 6 forint 36 krajcárt kaptak napijára.

A budai egyetemen a következő diátákat fizették:

Rektor-magnificus 8 forint, dekanok 6 forint 24 krajcár, négy fakultás tanárai 6 forint 24 krajcár, a tanársegédek 3 forint 12 krajcár, a csillagvizsgáló állomás feje 4 forintot kapott napijára.

A főispán — anno tobak — maga napi 10 forint 24 krajcár és az alispán napi 6 forint 24 krajcárjával bizonyára nagyobb urat játszhatott, mint a mi mai tisztviselőink a mostani fizetéseikből. A polgármester napi illetménye 6 forint 24 krajcár volt. Nagyon gyatrán fizették azon-

ban az egészségügyi személyzetet. Így például a budai helytartóságnál az egészségügyi miniszter fizetése 2 forint 24 krajcár volt napijára. Amiből az következik, hogy az emberek akkor úgy látszik egészségesebbek voltak és az egészségügyi miniszternek kevés dolga volt.

A hajduk, urasági szolgák stb. napi 32 krajcár illetményeikből gavallérosan meg tudtak élni.

Csodálkozva látjuk, hogy minden második postai utnál 8 krajcár „kenődíjat” számítotnak föl a hivatalok. Ez természetesen nem jelent semmiféle vesztegetést, hanem tisztán az akkori, még kocsipostai közlekedésnél szükséges kocsikenőcs árát. Minden esetre a kenődíjnak ez az ártatlan szokása a mai napig fennmaradt, csak állandóan valamivel nagyobb mennyiségben kell használni.

Kocsitaknál „kocsijavítás” címen minden mértföld után 10 krajcárt számíthatott föl a szolgálatban lévő tisztviselő, akinek ha az első három rangosztályba tartozott, hat lovas fogat dukált, amely hat lónak az ellátása napi 16 krajcárjába került a kinstárnak. Ilyenek voltak a régi jó idők, amelyekben volt ugyancsak baj is — de mégis csak sokkal jobbak voltak, mint a mai agyonkultúrázott kínos, reménytelen napok.

HIREK

Áthelyezés. Preller Jenő S. H. S. államvasuti oktató és vezénylőtiszt Beeskerek Begej állomásról Suboticára ugyanilyen minőségben áthelyeztetett.

A „Zsidó Nemzeti Egység” szerdán, e hó 16-án este fél 9 órai kezdettel a Chevra-ház ülés-terében kulturstélyt rendez, amelyen Büchler Hugó ur-assyony felolvasást tart. Felolvasásának tárgya: „A zsidó nő”.

Tánciskolai félidény. Schmidt Mihály táncanfolyamának félidénye hétfőn, február 21-én lesz. A következő félidényre haladók még fölvetettek. A tandíj erre a félidényre 20 dinár, ugy a délutáni mint az esti tanfolyamra.

Leszállítottak a százalékos és fokozatos illetékeket mult év december hó 1-ével, az állandó bélyeg- és jogilletékeket pedig felemelték, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikáltta vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsos szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsőrangú papiroson, igen szép kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyintézetek és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát ugy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket is. Kapható szerb. vagy magyar nyelven. Egyes száma 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vlajkovity Milán pénzügyi főtanácsosnál Vršac és Pleitz Fer. Pálkiadónál Vel. Beeskerek

Miért szeretik az iskolák annyira az osijeki Luszigféle irkákat és gyakorlati füzeteket? Azért, mert ezek kitűnően irható papíron, remek vonalzással s igen izléses fedlapokkal, 18/25 cm. méretekkkel, végre az igazi régi írka alakjában készültek s emellett még olcsók is! Nagyan kaphatók Lusztig Oszkár nagykereskedőnél és kiadónál Osijek I., Županijska ulica 36.

Tőzsde.

Zürich, febr. 15.

Zürichi zárás. Berlin 1055, Hollandia 299 3/4, Newyork 612, London 237, Paris 4440, Milano 224, Praga 790, Budapest 117 50, Zagreb 425, Bukarest 850, Varsó 80, Wien 150, lebélyezett 105

Budapest, febr. 15.

Budapesti tőzsde. Napoleon 1690, font 20-0, dollár 525, frank 3775, márka 910, lira 1965, osztrák korona 78, rubel 235, lei 720, szokol 690, svájci frank 8700, korona-dinar 1330, frankdinar 1430, lengyel márka 69.

Wien, febr. 15.

Wieni tőzsde. Márka 1170, lei 940, lira 2480, francia frank 490, svájci frank 11000, dollár 674, rubel 315, szokol 885, font 2625, dinár 1850, magyar korona 128 50, lengyel márka 85 50.

Közgazdaság

A Gabona, Építő- és Tüzelőanyag Értékesítő R.-T. alakuló közgyűlése.

Beeskerek közgazdasági életének jelentős eseménye játszódott le kedden délelőtt 11 órakor Kerpner Lajos gabonakereskedő irodájában, ahol alakuló közgyűlést tartotta egy új vállalat: „A Gabona, Építő- és Tüzelőanyag-értékesítő R.-T.” (Prometno deoničarszko društvo za hranu, materijala za gorivo i gradjevine). A vállalat egymillió dinár alaptőkével alakult meg és ötezer darab bemutatóra szóló, egyenkint 200 dinár névértékű részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlés iránt városszerte nagy volt az érdeklődés, miután Beeskerekben négy millió korona alaptőkével még nem alakult részvénytársaság.

Az alakuló közgyűlésről tudósításunk a következő:

Jankovič Koszta nyug. alispán nyitotta meg a közgyűlést, az alapítók és a részvényesek képviselőinek jelenlétében. Megállapították elsősorban is, hogy a tervbe vett alaptőke kellő aláírás és befizetés által biztosítva van. Utána a társaság alapszabályait olvasta fel az elnök, amit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett. A társaság székhelye Veliki Beeskerek, célja: épület- és tűzifa, szén, koks, építési anyagok, cementárak, nyersolaj, benzin és általában mindenemű gabona- és terményárunknak és örleményeknek, továbbá a fadesztilláció melléktermékeinek nagyban és kicsinybeni vétele és eladása, mindezek termelése, erdők kihasználása és egyáltalában mindennemű kereskedelmi üzlet és ügylet folytatása.

A társaság megvásárolta az Ujváry Adolf tulajdonát képező

három fatelepet és áruraktárát és ezen fogja folytatni működését.

A közgyűlés az alapszabályok felolvasása után a társaságot megalakultnak mondotta ki. Tudomásul vette az alapítók által három évre kinevezett igazgatóságot, melynek tagjai a következők: Jankovič Koszta, Kerpner Lajos, Mihajlovič Dusan, dr. Hajduska István, Radič Milán veliki beeskereki és Kerpner Ede titeli lakosok.

Ezután megválasztották egy évre az ötagból álló felülvizsgáló-bizottságot, melynek tagjai a következők: Cvetkov Rada, Mihajlovič Ly. Dusan, Fritzsche Kurt veliki beeskereki, Jankovič Jovan melencei és Rochlitz Oszkár daruvári lakosok.

Utána Kerpner Lajos szólalt fel és meleg szavakban mondott köszönetet az elnök Jankovič Koszta nyug. alispánnak, aki a közgyűlést mindvégig nagy körültekintéssel vezette. Déli fél 1 órakor a közgyűlés véget ért.

SPORT

Hirek mindenfelől.

Hol lesz az 1924. évi Olympiád? Két világrész két nagy reprezentánsa verekszik érte. Egyik oldalon van a mérhetetlen gazdagság, a sport nagy produktumai, másikon a tradíció s az erőszak. E két város Los Angeles és Páris—Amerika már most igéri, hogy ingyen szállítja át az európaiakat (s ez nem megvetendő csalétek!), viszont az olimpiai bizottság székhelye Páris. Melyik fél kerül ki győztesként, a mai európai valutáris nyomorúság közepette, nem néhez kitalálni.

Backmann, az északi 5000 méteres világrekorder találkozása Guillemot-val, az anversi győzteszel perfektuálódott. A matchet júniusban fogják lefolytatni.

A KRIESHABER ÉS SCHLESINGER VELIKI BEESKEREKI GABONAKERESKEDŐ-CÉG ÉS TISZTVISELŐKARA megilletődött fájdalommal jelenti, hogy szeretett cégtársulajdonosa és főnöke

Kemény Benő ur

folyó hó 14 én Wienben hirtelen elhunyt.

EMLÉKÉT KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

Veliki Beeskerek, 1921. évi február hó 14 én.

A KARLOVAI GŐZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA ÉS TISZTVISELŐKARA mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett igazgatója

Kemény Benő ur

folyó hó 10-én Wienben hirtelen elhunyt.

EMLÉKE KEGYELETTEL ÉL SZIVÜNKBEN!

Veliki Beeskerek, 1921. évi február hó 14-én.

Објава.

Објављам, да ће се од општинске пустаре тако званог „Бет-лехена“ 300 кат. јут. за тек. годину на јавној лицитацији 27 фебруара 1921. год. пре подне у 10 сати у општинској кући под закуп дати.

Ближи услови могу се дознати код општинског бележничтва.

Срп. Палеј, 12. фебр. 1921 год.

Александер Сићинос бележник.

Eladó:

Étkezőkészlet 6 és 12 személyes Altwienmoca készlet, 12 személyes teakészlet, 6 személyes kávékészlet, 2 személyes kávékészlet, valódi meiseni művészhegedű, viola (brácsa), mandolin, tábori láteső, vívógarnitúra, gummihálózsák, táblásasztal, tálcák, gyümölestartók. Zmaj Jovina (Mária Terézia) u. 3. jobbra.

Komplett, teljesen új hálószoba- berendezés

eladó. 289

Megtekinthető: Car Dusanova
(Váraljai) utca 27. szám alatt.

Takarományépítésmag

elsőrendű uradalmi, csiraképes,
földből kinövő, kapható míg
a készlet tart. 276

Erdős Emil

gabona- és magkereskedése VEL. KIKINDA

Szőlő

20 hold és 427 □-öi,

szántóföld

gazdasági épületekkel együtt
megfelelő áron eladó 236

Wintergerst Péternél

Emanuel-telep, u. p. DUBOVÁČZ (Bánát).

SCHIFF ABRAHÁM

zsák-, ponyva- és zsinagnagykeres-
kedő, zsák- és ponyvakölesző
intézet, NOVI SAD — UJVIDEK,
Futaki-utca 26. Telefon 403.

Jutazsákok, új és használt minden
minőségben.

Szalmazsákok viszontelárusítóknak.

Új len- és kenderzsákok.

Vízmentes ponyvák, új és használt,
kocsi-, cséplőgép- és vagon-
takaróhoz.

Ponyvaszővet.

Juta hessliánok csomagoláshoz.

Kender- és lenfonalak, cérnák.

Kéve- és szőlőkötözők.

Malom- és kárptoshevederek.

Lópokrócok és takarók.

Vízmentes munkásöltönyök és köpenyek.

Hátók és halászati cikkek

Kötélárak minden minőségben.

Különféle papírszínek

Kérjen árajánlatot!

Cesar és Mosco Danon

Ézműtáru nagykereskedők

Sarajevo

Kurdardzsizluk broj 1.

130

Telefon broj 396.

Konto pošt. štéd. broj 1211.

Metszett, épület- és tüzi FA
minden minőségben és
mennyiségben kapható
vasuton vagy usztató-
kon szállítva

„SEVER“

271

fakereskedelmi részvénytársaságnál
MARIBOR Aleksandrova u. 45.

Szave Tekelija (Tököl) utca
1. szám alatti 298

HÁZ

esetleg butorzzattal együtt
azonnal eladó és átvehető.
Bővebbet ugyanott.

Egy 290

ügyes segéd

fűszer-, csemege- és Delikatess-
szakmában jártas, szerb, német,
magyar nyelvet bírja,
azonnal felvétetik

Ajánlatát küldje

BRÜLL JENŐ céghez
Pancsova. --

Gyárak részére

la barnaszén,

téglagyáraknak kitűnő

gries-szén,

pécs-szabolcsi 2-szer mosott

kovacsaszén, tüzifa

azonnal jutányosan kapható.

Gergurov Dániel és Fia Sombor

Telefon 93. 184 Telefon 93.

Prima hasábos bükkfa

vagontételekben és detail.

Kovacsaszén és faszén.

Tölgydorong ölenként K 1100.

Novák és Társai. ☎ Telefon 301.

261

Hirdetés.

Kovinban egy nagy

ház

10 szobával és melléképítményekkel
eladó. 296

A ház üzlet- vagy bank-
helyiségnek is alkalmas.

Cím a szerkesztőségben.

Két kertészsegéd

akik a virág- és konyhatertészet s korai
kihajtásban kellő jártassággal bírnak,
felvétetik azonnal vagy március
1-re Adler-féle kereskedel-
mi kertészetben Vršac

Versee.

288

Bizonyítványmásolataikat fizetési igények
megjelölésével küldjék be **Ács Gajos,**
Adler-kertészet főkertésze címére Vršac.

Téglagyár

forgalmas helyen, 16 kamrás
Hoffmann-féle körkemencével,
gépre berendezhető helyiségekkel
szárító szinakkal, tisztító és munkás-
lakásokkal, iparvágánnyal, 8 holdas
gyártelepen kívül 23 hold szántó-
földdel, az állomással szemben,
tégla- és cserépaeszettel együtt

eladó.

Megtekinthető Debeljacan
az állomással szemben.

További felvilágosítás a

Pancsovai Népbanknál

Pancsován szerezhető.

Torontali Agrárbank Részvénytársaság Veliki Becskerek

Telefon: 2—42.

Sürgőnycim:

Agrárbank.

Fűszer-, Gyarmat- és Áruosztálya

Megérkeztek wieni, laibachi, zagrebi és trieszti áruink!

Azonnal szállítható, állandóan raktáron a legolcsóbb napiárakon:

Az összes fűszer- és gyarmatárak (sajt,
csokoládé, tea).

Déli gyümölcsök: narancs, citrom, füge
(zsák- és koszuofüge), arabbi (szent-
jánoskenyér), mogoró, mandula, dato-
lya, szilva.

Szardinia, szardella (2 és 3 kilós dobozok),
sós szardella (10 kilós vödörökben) sal-
mon és egyéb konzervek.

Szilvórium, likörök, francia cognac, francia
pezsgő.

Asztalon, ammoniakszóda.

Rövidárucikkek (W. Prym-árak nagy vá-
laszték a legolcsóbb árakkal)

Drogaárak (szappan, fogkrém és fogpor,
parfüm, stb).

Motor-, gép- és hengerolajok, sárga kocsi-
kenőcs la garanzált.

Festékek, lakkok, padlóviaszok a legna-
gyobb választék.

Minium, továbbá fénymáz (Silberglätte).

Porcellántányérok és üvegpoharak.

Viaszkosvaszon és piactaskák.

Alabástromgipsz (fogorvosoknak).

Asztalosenyv.

Spongya a legnagyobb választék.

Azonnal szállítható
ab raktár
Veliki Becskerek
kékkő la

garantált 98%
kg-hént K 27 50

Ab raktár azonnal la orosz petroleum 200—300 kg vashordókban.
Nagybani vételnél 25 korona.

Telefon: 2—42.

Sürgőnycim:

Agrárbank.

Válogatott

NARANCs

minden mennyiség-
ben darabonként
2 korona.